OOG VOOR GEZONDHEIDSVAARDIGHEDEN

LOGO KEMPEN

Leen Haesaert

LID VAN ASSOCIATIE KU LEUVEN

#1 WELKE VAARDIGHEDEN HEB JE NODIG OM ZO GEZOND MOGELIJK TE LEVEN?

GELETTERDHEID = BASISVAARDIGHEID

Geletterdheid

Geletterdheid

Gecijferdheid

Probleem-
oplossend denken

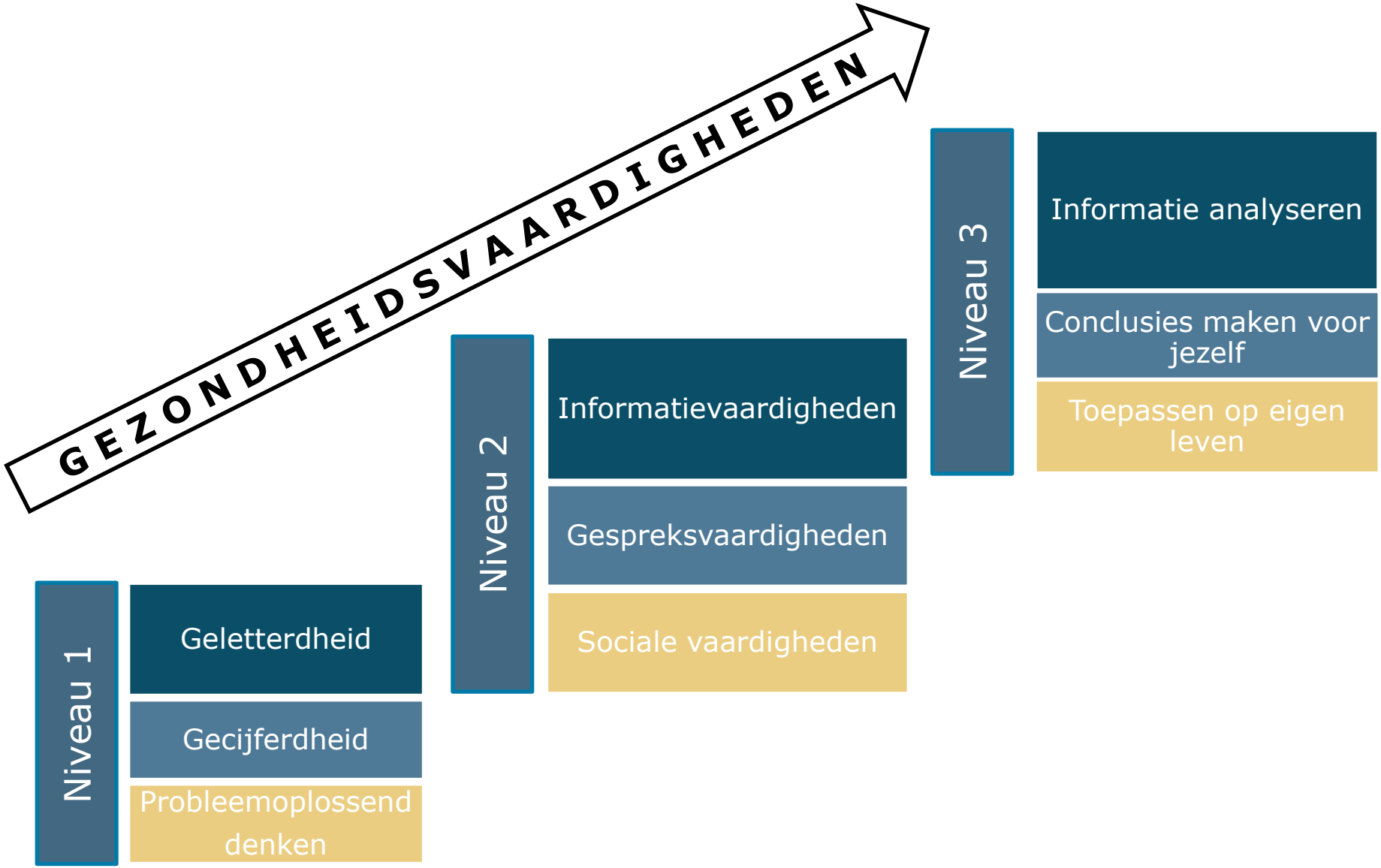
GEZONDHEIDSVAARDIGHEDEN
Niveau 1
Geletterdheid
Gecijferdheid
Probleemoplossend denken
Niveau 2
Informatievaardigheden
Gespreksvaardigheden
Sociale vaardigheden
Niveau 3
Informatie analyseren
Conclusies maken voor jezelf
Toepassen op eigen leven

THOMAS MORE

DEFINITIE GEZONDHEIDSVAARDIGHEDEN

Gezondheidsvaardigheden zijn de vaardigheden van individuen om basisinformatie over de gezondheid

- te verkrijgen
- te begrijpen
- te beoordelen
- te gebruiken

+ gedurende de hele levensloop

GEZONDHEIDSVAARDIG ZIJN:
BELANGRIJK BIJ DAGELIJKSE BESLISSINGEN

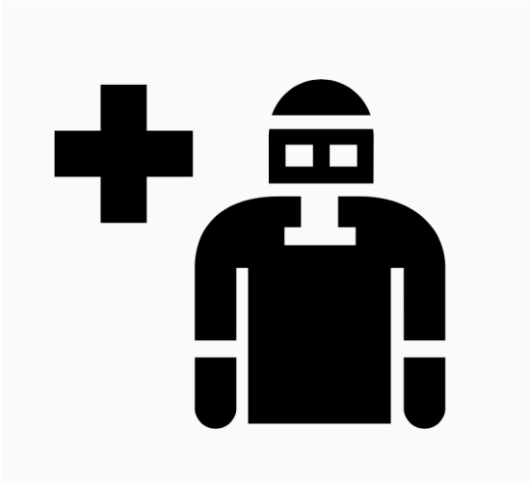

Gezondheidszorg

Ziektepreventie

Gezondheidspromotie

#2 HOEVEEL MENSEN ZIJN BEPERKT GEZONDHEIDSVAARDIG?

a. 5 % van de bevolking
b. 15 %
c. 25 %
d. 45 %

GELETTERDHEID VLAANDEREN

Geletterdheid

Gecijferdheid

Probleem-oplossend denken

NIVEAU	% VAN DE BEVOLKING	UITLEG
4/5	12,6	Hoge geletterdheid: weinig problemen om informatie te verwerven, verwerken en problemen op te lossen (hoger onderwijs).
3	41	Minimumniveau om zich te redden in complexe maatschappij (middelbare school).
2	**31,2**	**Laag niveau van geletterdheid. Kan lezen, heeft basisvaardigheden om zich in het dagelijkse leven te redden, maar heeft moeite om nieuwe dingen te leren. Risico om naar niveau 1 terug te zakken als vaardigheidseisen van maatschappij veranderen (bv. toenemende informatisering).**
1	11,9	Zeer lage geletterdheid: bv. niet in staat een doktersvoorschrift te lezen. Functioneel analfabetisme.
<1	2,9	Analfabetisme: niet kunnen lezen of schrijven.

NIVEAU	AANDEEL	UITLEG
4/5	12,6 %	Hoge geletterdheid: weinig problemen om informatie te verwerven, verwerken en problemen op te lossen (hoger onderwijs).
3	41 %	Minimum geletterdheidsniveau om zich te redden in deze complexe maatschappij (middelbaar onderwijs).
2	31,2 %	Lage geletterdheid. Kan lezen, heeft basisvaardigheden om zich in het dagelijkse leven te redden, maar heeft moeite om nieuwe dingen te leren. Risico terugval naar niveau 1 als maatschappij complexer wordt (bv. toenemende informatisering).
1	11,9 %	Zeer lage geletterdheid: bv. moeite met lezen/begrijpen van bv. brief overheid/doktersvoorschrift/energieleverancier… Functioneel analfabetisme.
<1	2,9 %	Ongeletterdheid. Niet kunnen lezen of schrijven. Analfabetisme

15 %

45 %

BEVESTIGING CIJFERS

HLS EU

CHRISTELIJKE MUTUALITEIT

40 % van de Belgen beschikt over te weinig gezondheidsvaardigheden om een gezond leven te leiden

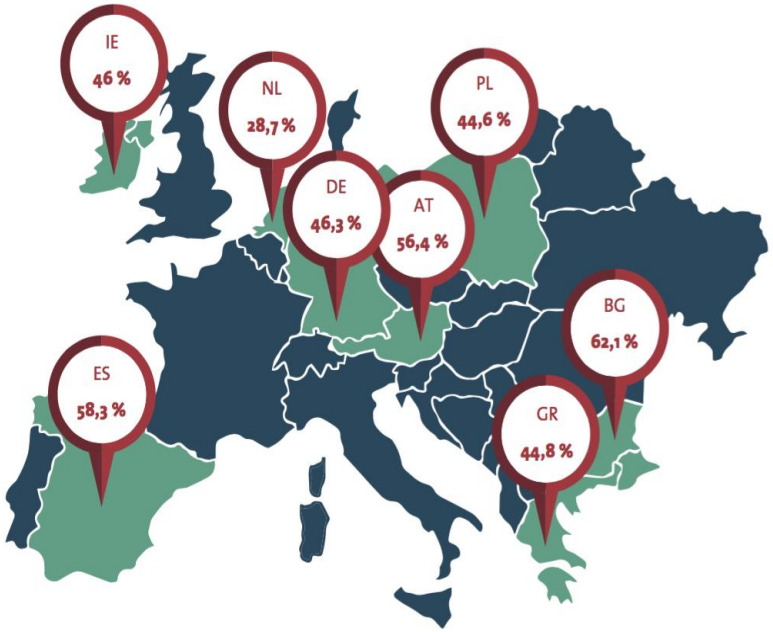

Universiteit Utrecht

Utrecht Pharmacy Practice network for Education and Research (UPPER) Ellen Koster

Bevraging in apotheek: 50 % bezoekers begrijpt informatie niet. Te beperkt vaardig om verpakking en bijsluiter te lezen en te begrijpen.

THOMAS MORE

GV: > 47 % BEPERKT EN ONVOLDOENDE

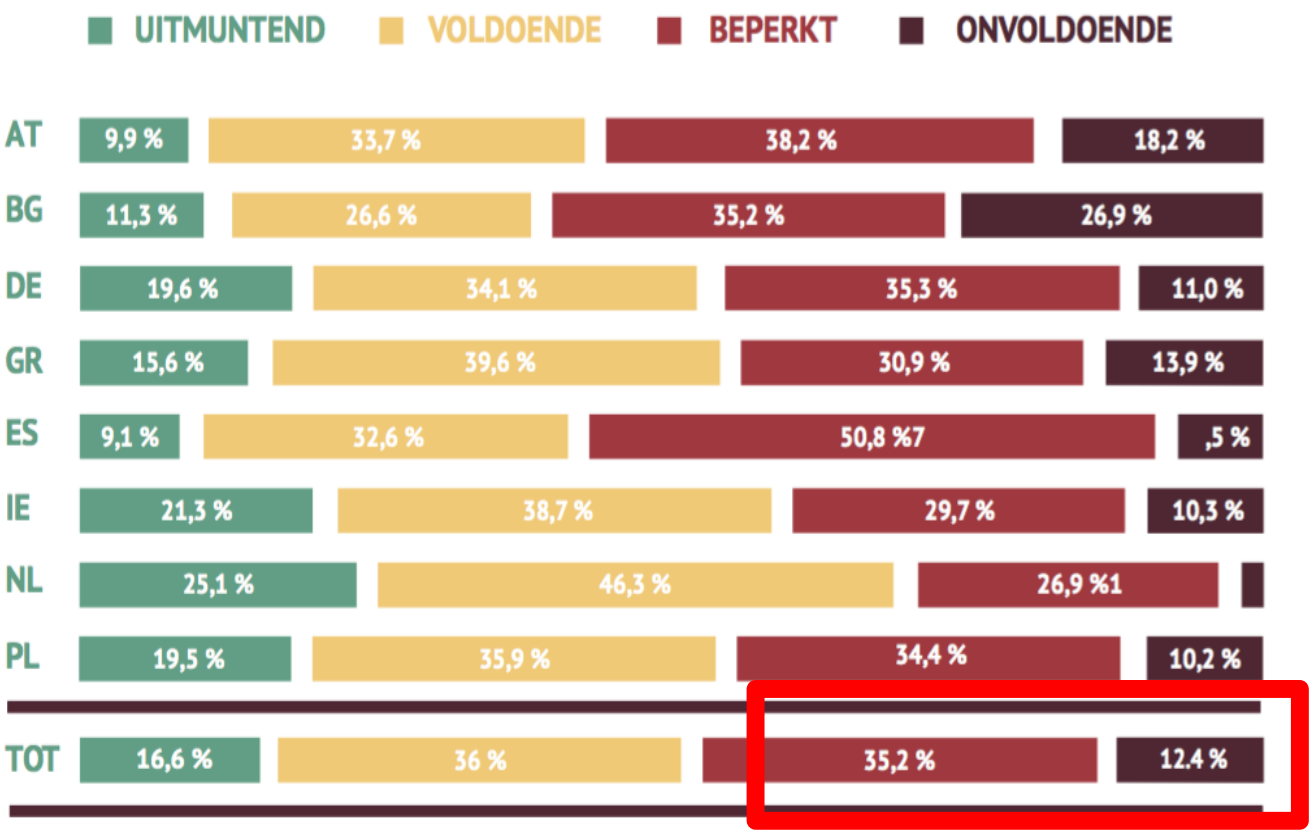

= 47,6 %

THOMAS MORE

GV: VARIATIE ONDER DE EU-LANDEN

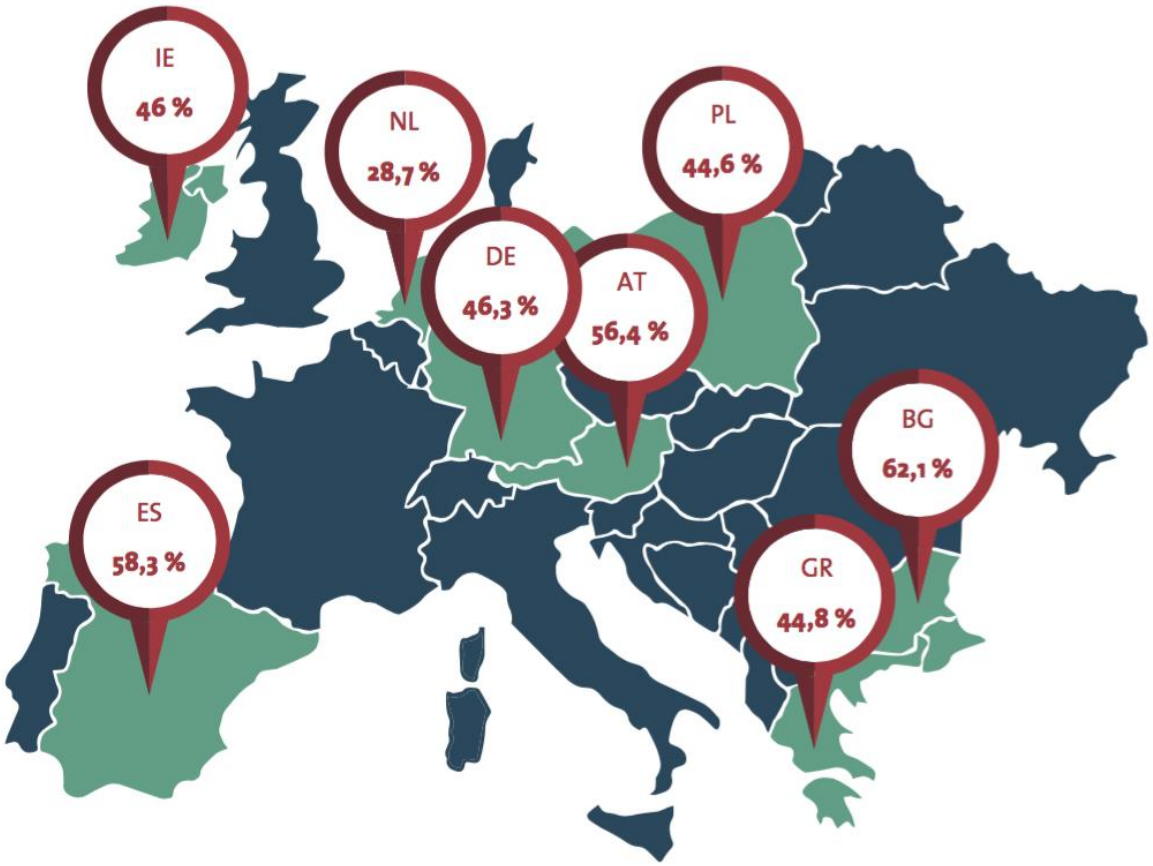

THOMAS MORE

GV: GELINKT MET PERCEPTIE EIGEN GEZONDHEID

Wie denkt slechte gezondheid te hebben heeft ook lagere GV dan wie zichzelf gezond acht.

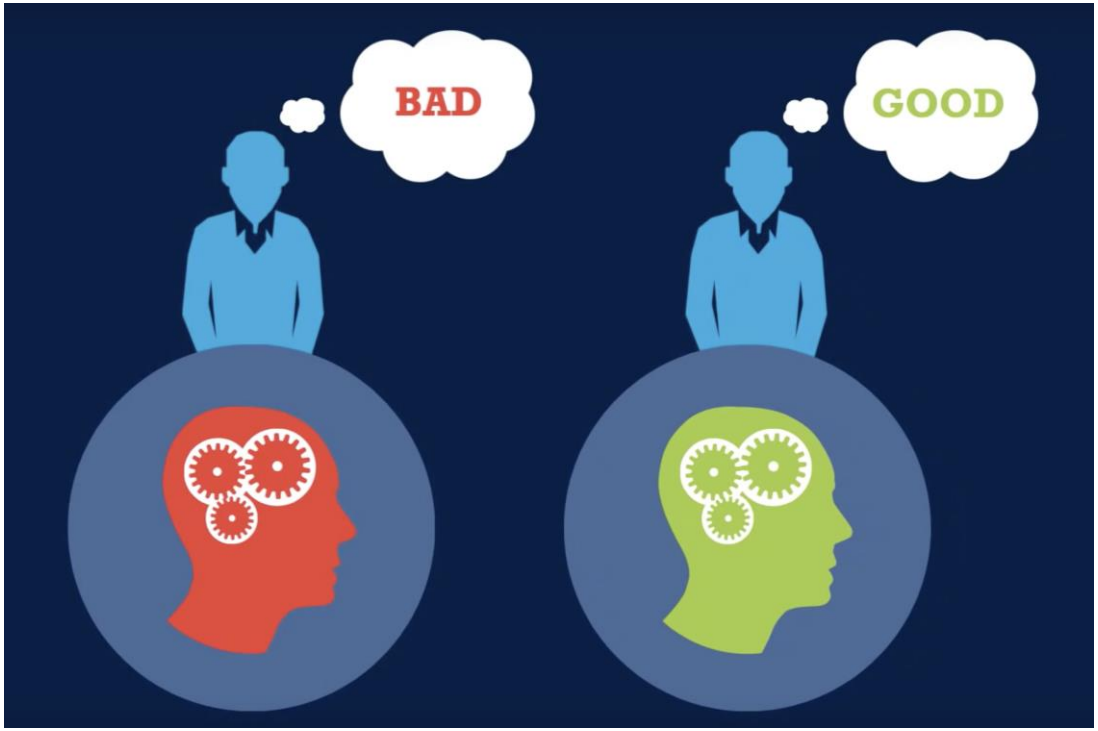

https://www.healthliteracyeurope.net/hls-eu

THOMAS MORE

GV: SETTING SPEELT EEN ROL

Gezondheidszorg

40 %

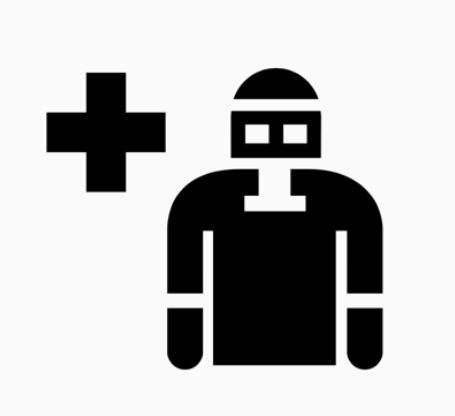

Ziektepreventie

42 %

Gezondheidspromotie

49 %

GV: STERK GERELATEERD MET VOORAL:

- Leeftijd
- Opleidingsniveau
- Sociaal-economische situatie

#3 WIE LOOPT RISICO?

MEEST KWETSBARE GROEPEN

- lage perceptie eigen sociale status
- laag opleidingsniveau
- lage perceptie eigen gezondheid
- psychologische en emotionele problemen
- 75+ ouderen
- verstandelijke beperking
- € financiële achterstand
- Nederlands als tweede taal

mensen met een beperkt netwerk

langdurig zieken

THOMAS MORE

IEDEREEN LOOPT RISICO

Angst en spanning	Onbekende omgeving
De weg vinden	Ingewikkelde gebouwenstructuur
Het onderzoek	Enge onderzoeksinstrumenten
Slecht nieuws	Ziekenhuisluchtjes
De behandeling	Witte jassen

GEVOLGEN: INDIVIDUELE GEZONDHEID

Laaggeletterde mensen

zijn minder gezond

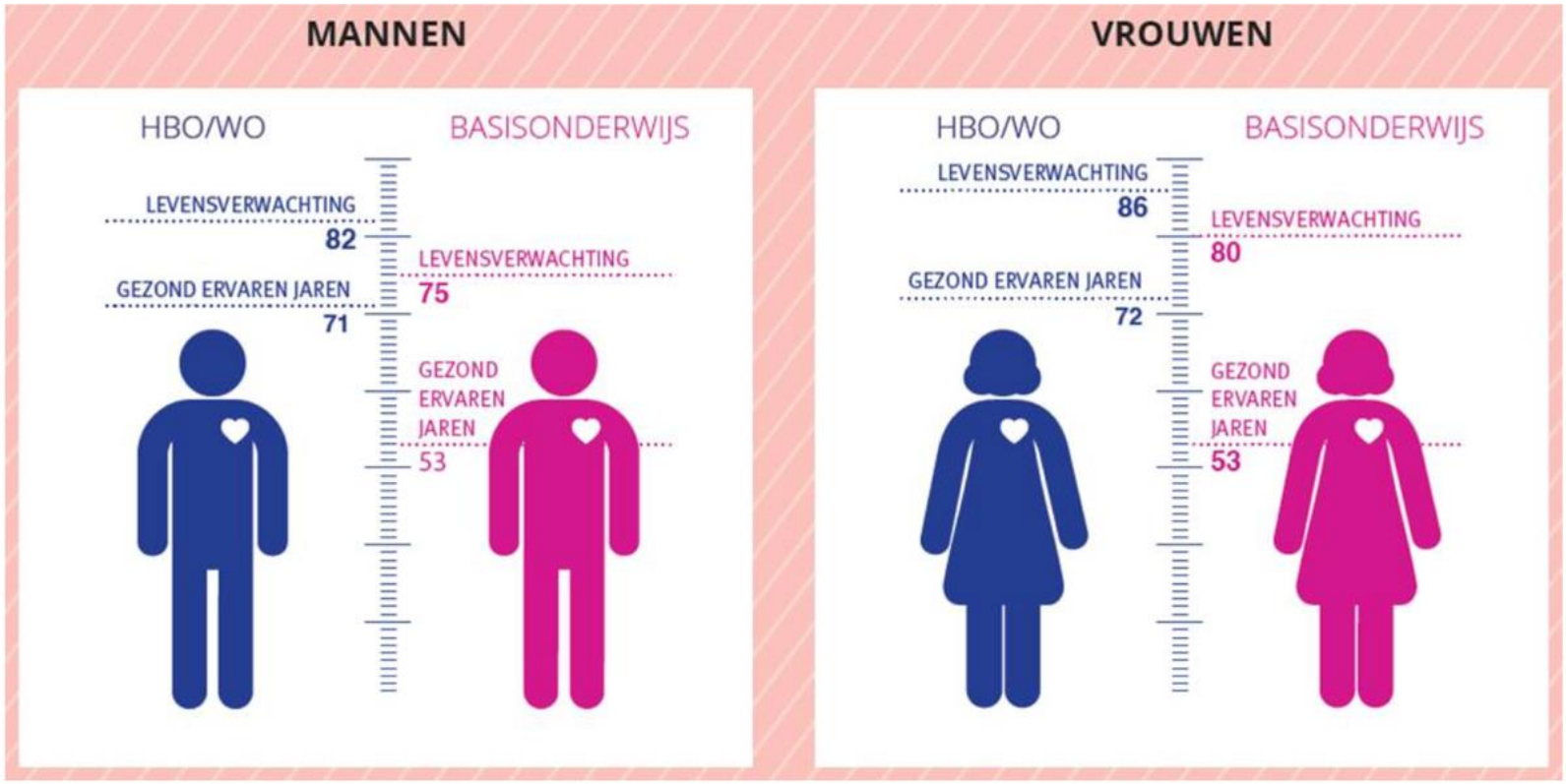

Tot 7 jaar eerder sterven

Tot 19 jaar minder in goed ervaren gezondheid

Bron: https://www.linkedin.com/pulse/mijn-missie-nul-gezondheidsverschillen-coryke-van-vulpen/

GEVOLGEN: ZORGOMGEVINGEN

VAKER NAAR DOKTER SPECIALIST SPOED

MINDER THERAPIETROUW

MEER AFSPRAKEN-VERZUIM

MEER EN LANGER IN ZIEKENHUIS

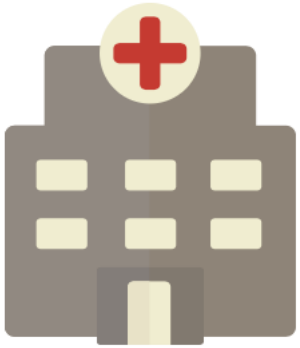

GEVOLGEN:
PREVENTIE/ GEZONDHEIDSBEVORDEREND GEDRAG

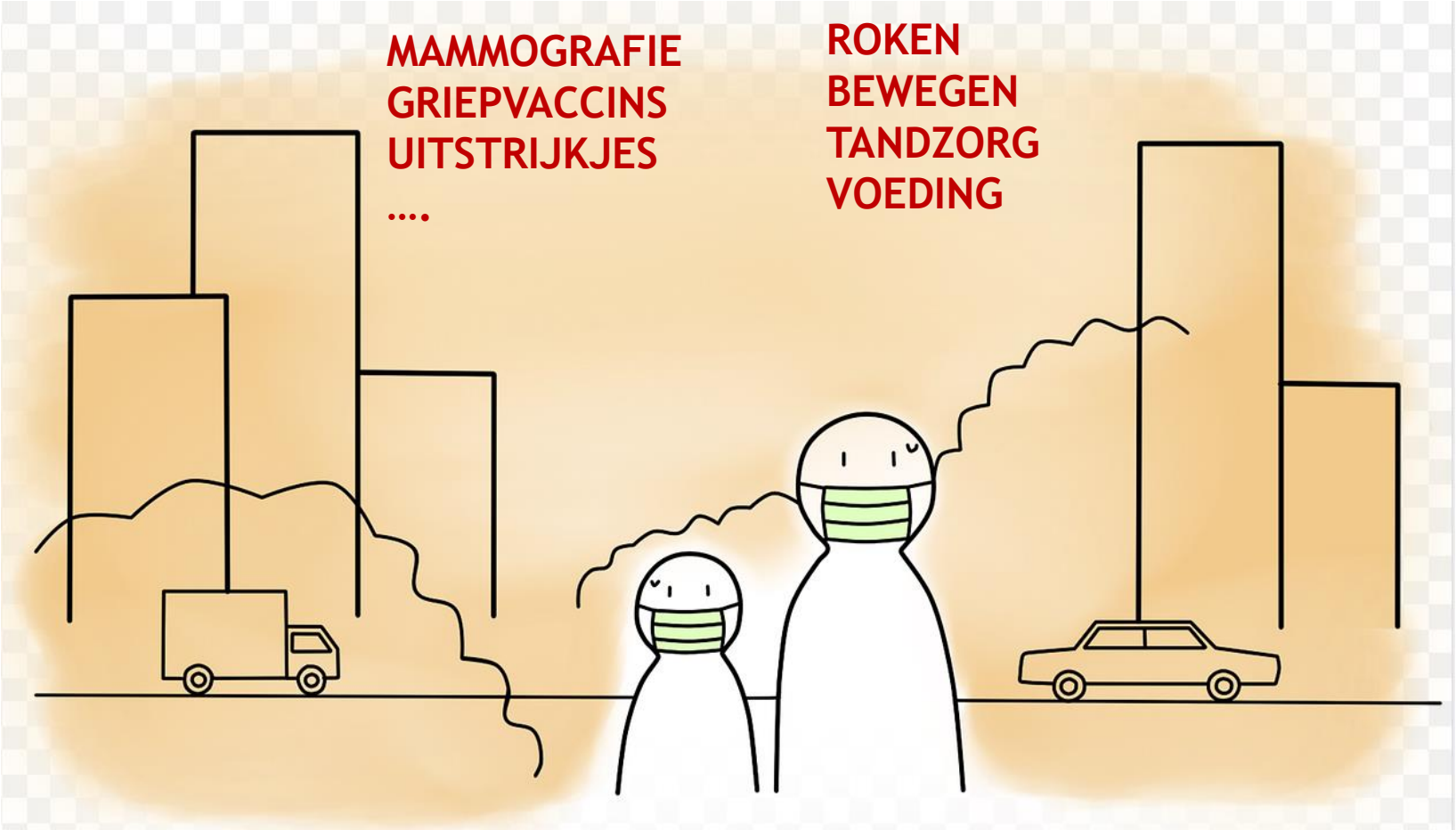

THOMAS MORE

GEVOLGEN: ZORGSTAAT

#4 HOE WEET JE OF IEMAND BEPERKT GEZONDHEIDSVAARDIG IS?

Deze poster
zorgverlener
schrijfproble

https://www.youtube.com/watch?v=8hzEY2b0Dak

- Papieren tot klein formaat vouwen en in de zak van jas of broek steken.
- Onvast handschrift dat niet binnen de voorgeschreven ruimte blijft.
- Gebrek aan concentratie: zich bewust laten afleiden.
- Veel omschrijvingen en irrelevante details gebruiken.
- Op een theatrale manier over klachten spreken.
- Moeite hebben om een klacht chronologisch te vertellen.

Smoesjes

- Dat formulier vul ik thuis wel in.
- Oei, ik ben mijn bril vergeten.
- Ik heb een lelijk handschrift. Kunt u dat voor mij invullen?
- Ik heb die afspraak verkeerd in mijn agenda geschreven.

- Verder:
  - Stelt nooit vragen of altijd dezelfde vragen.
  - Wordt snel boos als er vragen gesteld worden (onmacht) of hem niet meteen begrijpt.

Laaggeletterde mensen geven meestal niet aan dat ze je niet begrepen hebben.

- willen niet lastig doen
- hebben het opgegeven
- schrik zelfde uitleg x3
- blijven vriendelijk knikken

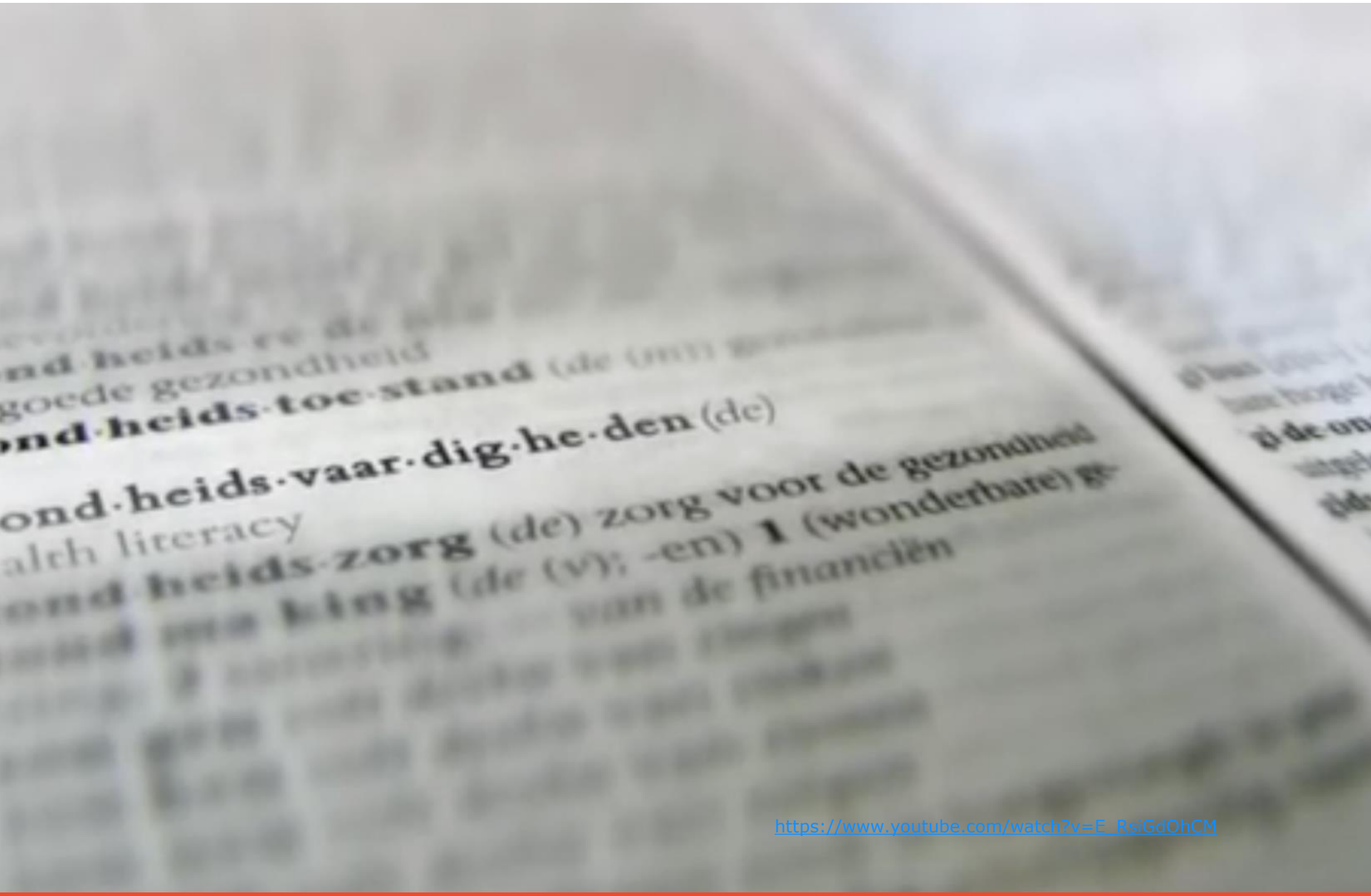

https://www.youtube.com/watch?v=E_RsiGdOhCM

THOMAS MORE

TOCH GOED NIEUWS!

KANTELING PERCEPTIE EN AANPAK

DE VAARDIGHEID VAN EEN INDIVIDU

DE VAARDIGHEID VAN PROFESSIONALS

INZET OP SCHOLING

INZET OP LAAGDREMPELIGE COMMUNICATIE

GELETTERHEID VERHOGEN

GELETTERDHEIDS-EISEN VERLAGEN

KANTELING PERCEPTIE EN AANPAK

+

RESULTATEN DOOR IEDEREEN ALS PRETTIG ERVAREN!

THOMAS MORE

ADVIES – INFOSESSIES
TRAINING OP MAAT - COACHING

leen.haesaert@thomasmore.be

http://www.memori.be/heerlijk-helder-in-de-zorg---aan-de-slag.html

LID VAN ASSOCIATIE KU LEUVEN